

مجله ی بین المللی تحقیقات علمی علوم اجتماعی
مجله البحوث العلمية العالمية للعلوم الاجتماعية
Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi
International Journal of Social Science Research

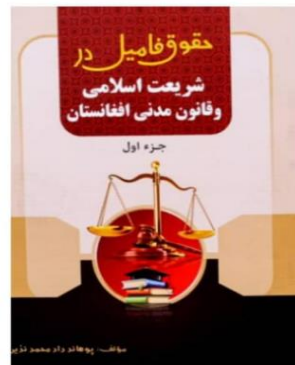
دیوان

ISSN: 2706-6428 E-ISSN: 2707-7462

جلد: ۰۲ شماره: ۰۲ سال: ۱۴۰۰
Volume: 2 Issue: 2 Year: 2021

معرفی کتاب حقوق فامیل در شریعت اسلامی و قانون مدنی افغانستان
التعريف بكتاب حقوق الأسرة في الشريعة الإسلامية والقانون المدني الأفغاني
İslam Şeriatı ve Afganistan Medeni Kanununda Aile Hukuku Kitabının Tanıtımı
Introducing the Family Law book in Sharia and Afghan Civil Law

پوهنیار حبیب الرحمن رحمانی *

نحوه ارجاع دهی از این مقاله در پاورقی

حبیب الرحمن رحمانی، "معرفی کتاب حقوق فامیل در شریعت اسلامی و قانون مدنی افغانستان" (معرفی کتاب)، مجله دیوان ۲/۲ (سرطان ۱۴۰۰)، ۱۸۱-۱۸۳.

Atif

Habiburrahman Rahmani, "İslam Şeriatı ve Afganistan Medeni Kanununda Aile Hukuku Kitabının Tanıtımı", (Kitap Tanıtımı), *Diwan Dergisi* 2/2 (Temmuz 2021), 181-183.

* عضو کادر علمی دبیرانتمنت ثقافت اسلامی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه جوزجان/ افغانستان.

ORCID ID: 0000-0002-7742-5686

الف) نام کتاب

پوهاند استاد داد محمد "نذیر" اثری را تحت نام "حقوق فامیل در شریعت اسلامی و قانون مدنی افغانستان" در دو جلد تحریر نموده اند. اثر متذکره یک کتاب درسی بوده که بخاطر رفع مشکلات محصلین پوهنچی های شرعیات و حقوق کشور تهیه شده و برای اولین بار در ۱۳۹۴ هجری شمسی تحت عنوان "حقوق فامیل در شریعت اسلامی و قانون مدنی افغانستان" توسط انتشارات حامد رسالت - کابل به چاپ رسیده است.

ب) سبب تالیف کتاب

پوهاند استاد داد محمد نذیر، سبب تالیف کتابش را در مقدمه کتابش چنین نگاشته اند:

"دین مقدس اسلام بر تسهیل و آسان سازی امر ازدواج و تحکیم و تقویت بنیان خانواده و سرو سامان بخشیدن به زندگی نسل جوان و جلوگیری و پیشگیری از مفاسد و زرایل اخلاقی و اجتماعی آنان تأکید دارد و همه پیروان خود را در مساعده و فراهم ساختن مقدمات ازدواج ترغیب و تشویق می نماید.

تحقیقات و موشگافی های مختلف نشان می دهد که افراد متأهل در مجموع خوشبخت تر و راضی تر از افراد غیر متأهل هستند، همچنین سلامت جسمی و روانی افراد متأهل نسبت به افراد غیر متأهل بیشتر است و عموماً عمر طولانی تر و وضعیت اقتصادی بهتری دارند. به همین منظور است که اسلام به تأسیس خانواده صالح و نیک فرمان داده و به خاطر پرورش و تربیت نسل شایسته و تاریخ ساز و سعادت و سکون، اساس انتخاب را در وهله نخست ایمان، اخلاق و نجابت بیان کرده است.

قابل توجه است که ازدواج امر گذرایی نیست، بلکه یک عمر زندگی مشترک بر اساس عهد استواری است که به هیچ وجه شوخی نمی پذیرد و شرایطی هم که زوجین بر آن توافق کرده اند قابل تحریف و نقض نمی باشد. لذا باید چشم ها را خوب باز کرد و از عجله و شتاب کردن در انجام این جریان خطیر و مؤثر در سعادت و خوشبختی خویش اجتناب ورزید. بنابر این، نا گزیریم تا برای تشکیل خانواده ای که جایگاه مهر و محبت پایگاه انس و مؤدت و کانون اصلی تکوین شخصیت انسان است، اصول و برنامه های اسلام را مو به مو تطبیق نماییم. تا خانواده های ما وسیله ای برای اقناع و ارضاع مشروع غرایز جنسی، تولید و تربیت نسل، ایجاد صمیمیت و تفاهم و تعاضد، تکمیل و تکامل و آرامش روح و روان شود."

با در نظر داشت اهمیت موضوعات فوق الذکر، مضمون متذکره در نصاب درسی دانشکده های شرعیات و حقوق دانشگاه های افغانستان درج شده، و در پهلوی سایر مضامین، در تمام پوهنچی های شرعیات و حقوق پوهنتون های کشور تدریس میگردد.

لذا تهیه این اثر، زمینه را برای محصلان پوهنچی های شرعیات و حقوق، موضوعات مربوط به حقوق فامیل را، هم از دیدگاه فقه اسلامی و هم از دیدگاه قانون مدنی کشور فراگیرند.

بنابر آن، یاد گرفتن موضوعات فقهی و حقوقی برای هر شخصی که در جامعه زندگی مینمایند، به ویژه محصلانی که از دانشکده های شرعیات و حقوق فارغ به ارگان های عدلی و قضایی معرفی می شوند، یک امر نهایت عمده و ضروری میباشد.

ج) محتوای کتاب

"کتابی که هم اکنون مطالعه می فرمایید تحت عنوان "حقوق فامیل در شریعت اسلامی و قانون مدنی افغانستان" به رشته تحریر نگاشته شده، و در تهیه و جمع آوری آن از کتب معتبر شرعی و قانون استفاده نموده، دارای سه بخش بوده، و هر بخش آن چندین فصل را احتواء می نماید.

بخش اول - عقد ازدواج و آثار آن: این بخش مشتمل بر هشت فصل است که در فصل اول مباحث مقدماتی، در فصل دوم مراحل قبل از عقد ازدواج، در فصل سوم عقد ازدواج، در فصل چهارم زنان محرم، در فصل پنجم اهلیت، ولایت و وکالت در عقد ازدواج، در فصل ششم کفایت در عقد ازدواج، در فصل هفتم آثار عقد ازدواج، در فصل هشتم حقوق و واجبات زوج و زوجه را مورد بحث قرار دادیم.

بخش دوم - انحلال عقد ازدواج و آثار آن: این بخش مشتمل بر دو فصل است که در فصل اول طرق انحلال عقد ازدواج از قبیل فسخ، طلاق، خلع و تفریق و در فصل دوم آثار انحلال عقد ازدواج از قبیل عدت و متعه را مورد مطالعه قرار دادیم.

بخش سوم - حقوق اولاد: این بخش مشتمل بر دو فصل است که در فصل اول نسب فرزندان، در فصل دوم جایگاه قانونی اطفال، در فصل سوم رضاع اطفال، در فصل چهارم حضانت اطفال، در فصل پنجم ولایت، وصایت، قیمومیت، نظارت قضایی و مؤیدات قانونی و در فصل ششم نفقه فرزندان، اصول و اقارب را مورد گفتگو قرار دادیم."

